

Vnější ekonomické vztahy

- **Zhoršení vnější nerovnováhy vlivem bilance služeb ...** Schodek běžného účtu platební bilance se za první pololetí meziročně zvětšil o polovinu na 10,4 mld. Kč a dosáhl 0,6 % nominálního HDP. Zatímco ve srovnatelném období krizového roku 2009 se vnější rovnováha zlepšila (na -0,3 % HDP z -1,4 % v roce 2008), byl nynější výsledek nejméně příznivý od roku 2007. Byl ovlivněn především výrazným zhoršením bilance služeb.
- **... při neschopnosti krytí deficitu běžného účtu přebytky ostatních složek platební bilance** Druhé měřítko rovnováhy vnějších vztahů, krytí schodků přebytky jednotlivých částí platební bilance, ukázalo rovněž negativní vývoj. Finanční účet, který býval v důsledku přílivu zahraničních investic do české ekonomiky spolehlivým kompenzačním zdrojem deficitního běžného účtu, se ocitl rovněž deficitu (-2,1 mld. Kč) vlivem výrazného zhoršení salda ostatních investic, které nestačil vyrovnat ani zesílený příliv přímých investic do české ekonomiky (meziročně o 44,5 mld. více na 80 mld. Kč). Vnější rovnováha tak reagovala – v několika oblastech protisměrně – na pokrizový vývoj české ekonomiky.
- **Dovoz a vývoz služeb ve výsledku deficitní oproti výraznému přebytku stejného období 2009** Bilance služeb se velmi výrazně zhoršila. Zatímco v polovině roku 2009 představoval přebytek v obchodu službami 24,1 mld. Kč, koncem června 2010 převážily výdaje nad příjmy o 12,1 mld. Kč. Přestože vývoz služeb byl meziročně vyšší o 12,3 mld. Kč, především díky příjmům z dopravy (+11 mld. Kč), dovoz služeb stoupl o 48,5 mld. Kč, a to opět vlivem výdajů na dopravu (např. potrubní tranzit byl meziročně dvojnásobný), ale především dovozů tzv. ostatních služeb obchodní povahy, které rovněž stouply více než dvakrát (z 30 mld. na 64 mld. Kč).
- **Bilance výnosů se meziročně zlepšila při nižším odlivu peněz ve formě dividend a nižším saldu pracovních příjmů** Právě výrazné zhoršení obchodu službami způsobilo větší deficit běžného účtu platební bilance, neboť vyšší přebytek obchodu zbožím nebyl schopen výpadek služeb vyrovnat. Bilance výnosů jako tradiční faktor zhoršování vnější nerovnováhy české ekonomiky však v prvním pololetí tímto směrem nepůsobil – o téměř 7 mld. Kč se zlepšilo saldo pracovních příjmů, když náklady za práci cizinců klesly o 7,3 mld. Kč příjmy z práce v zahraničí o 0,7 mld. Kč. Na dividendách bylo vyplaceno o 12 mld. Kč méně. To může indikovat jednak nižší dosažené firemní zisky podniků s cizí majetkovou účastí, roli však může hrát i časový faktor (termíny valných hromad rozhodujících o rozdělení zisku) a možný přesun výplat dividend do třetího čtvrtletí.
- **Zahraniční obchod zbožím akceleroval v tempech i v přebytkové bilanci** Zbožová bilance¹ se meziročně zlepšila o 24 mld. a přebytek dosáhl 118 mld. Kč. Pro 2. čtvrtletí byla typická silná dynamizace dovozu, který rostl meziročně rychleji než vývoz. Pětina dynamika obchodů zbožím odrážela ekonomické oživení v ČR i v zemích největších obchodních partnerů (Německo, Slovensko), posilovala skupina strojů a dopravních prostředků v dovozu i vývozu. Směnné relace působily nepříznivě.
- **Zesílil příliv přímých i portfoliových investic při historicky nejvyšším deficitu ostatních investic** Během 2. čtvrtletí zesílil příliv portfoliových investic do ČR (čistá pozice 71,3 mld. Kč). Meziročně bylo jejich saldo jen nepatrně vyšší (+1,9 mld. Kč). Zhoršení finančního účtu (při růstu salda přímých investic o 49 mld. na 63 mld. Kč) způsobily ostatní investice, kde v odlivu peněz ze země na aktivní straně došlo ke změně ve výši 139 mld. Kč a u přílivu pak o 66 mld. Kč. Na výsledném saldu ostatních investic (-135 mld. Kč) participoval firemní sektor změnou pozice svých krátkodobých aktiv a pasiv ve výši 98 mld. Kč. Deficit u ostatních investic byl nejvyšší od roku 1993.

¹ Podle vývozu a dovozu v cenách FOB.